

УУЛ УУРХАЙН САЛБАРЫН 2018 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЭЛ

Уул уурхайн салбар 2017 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр:

№	Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	Өөрчлөлт	
						Дүн	Хувь
Үйлдвэрлэл							
1	Нүүрс	гүй.дн.	24,205.9	35,488.9	47,101.4	11,612.5	32.7%
2	Газрын тос	гүй.ддд	8,769.3	8,249.8	7,624.1	-625.7	-7.6%
3	Зэсийн баяжмал	гүй.дн.	1,334.7	1,445.1	1,317.1	-128.0	-8.9%
4	Молибдений баяжмал	тн.	5,207.0	5,174.4	5,616.7	442.3	8.5%
5	Алт	тн.	14.5	18.4	19.8	1.4	7.6%
6	Хайлуур жонш	гүй.дн.	183.5	167.7	108.9	-58.8	-35.1%
7	Хайлуур жоншны баяжмал	гүй.дн.	47.3	34.1	55.2	21.1	61.9%
8	Төмрийн хүдэр, баяжмал	гүй.дн.	1,899.8	2,209.9	3,675.0	1,465.1	66.3%
9	Цайрын баяжмал	гүй.дн.	89.6	100.2	82.7	-17.5	-17.5%
10	Гянтболдын баяжмал	тн.	1,024.0	710.2	0.0	-710.2	-100.0%
Экспорт							
1	Нүүрс	мян.тн	14,426.3	25,713.9	32,991.6	7,277.7	28.3%
2	Газрын тос	гүй.ддд	8,135.2	8,015.9	7,514.2	-501.7	-6.3%
3	Зэсийн баяжмал	гүй.дн.	1,477.8	1,562.0	1,447.2	-114.8	-7.3%
4	Молибдений баяжмал	тн.	5,022.5	5,776.1	6,503.2	727.1	12.6%
5	Алт	тн.	11.3	19.2	14.6	-4.6	-24.0%
6	Жоншны хүдэр, баяжмал	гүй.дн.	280.1	248.8	319.3	70.5	28.3%
7	Төмрийн хүдэр, баяжмал	гүй.дн.	5,065.1	6,084.8	6,257.8	173.0	2.8%
8	Цайрын баяжмал	гүй.дн.	84.1	126.0	118.2	-7.8	-6.2%
9	Гянтболдын баяжмал	тн.	1,689.3	1,466.5	1,015.9	-450.6	-30.7%
10	Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	гүй.дн.	0.4	10.0	17.0	7.0	70.0%
11	Цагаан тугалганы хүдэр, баяжмал	тн.	6.5	50.2	32.1	-18.1	-36.1%

Эх сурвалж: YCX, ГЕГ

Уул уурхайн салбар Монгол Улсын эдийн засагт, 2017

22% ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

ДНБ-д Уул уурхай, олборлолтын салбарын эзлэх хувь.

74% АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

Уул уурхай, олборлох салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл.

90% ЭКСПОРТ

Зэсийн баяжмал, нүүрс, төмрийн хүдэр, боловсруулаагүй нефть болон бусад.

72% ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (1990-2017)

Уул уурхайн олборлолт, баяжуулалт, хүнд үйлдвэрийн салбарт шингэдэг.

I. УЛСЫН ТӨСӨВТ ОРУУЛСАН ТАТВАР, ХУРААМЖ

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын төсөвт **1,595.2** тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт **49.0** тэрбум төгрөг,
- Нүүрс **603.7** тэрбум төгрөг,
- Цайр **63.3** тэрбум төгрөг,
- Зэс **800.8** тэрбум төгрөг,
- Төмөр **12.3** тэрбум төгрөг,
- Жонш **12.4** тэрбум төгрөг,
- Бусад **53.7** тэрбум төгрөг,

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад **847.9** тэрбум төгрөг буюу **113.4 (2.1 дахин)** хувиар өссөн. Үүнээс:

- Алт **4.1 (9.0%)** тэрбум төгрөг;
- Нүүрс **461.5 (4.2%)** тэрбум төгрөг;
- Цайр **29.0 (84.5%)** тэрбум төгрөг;
- Зэс **336.3 (72.4%)** тэрбум төгрөг;
- Жонш **7.1 (2.3 дахин)** тэрбум төгрөг;
- Бусад **13.0 (31.9%)** тэрбум төгрөг;

Харин төмөр **3.0 (19.8%)** тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар улсын төсөвт **1,005.8** тэрбум төгрөг татвар, хураамж хэлбэрээр төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс:

- Алт **28.1** тэрбум төгрөг,
- Нүүрс **402.3** тэрбум төгрөг,
- Цайр **46.8** тэрбум төгрөг,
- Зэс **475.5** тэрбум төгрөг,
- Төмөр **8.7** тэрбум төгрөг,
- Жонш **8.3** тэрбум төгрөг,
- Бусад **36.1** тэрбум төгрөг,

Улсын төсөвт оруулсан орлого өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад **276.3 (37.9%)** тэрбум төгрөгөөр өссөн. Үүнээс:

- Алт **12.9** тэрбум төгрөг буюу **85.3** хувь,
- Нүүрс **116.7** тэрбум төгрөг буюу **40.8** хувь,
- Цайр **17.9** тэрбум төгрөг буюу **62.1** хувь,
- Зэс **108.1** тэрбум төгрөг буюу **29.4** хувь,
- Төмөр **4.2** тэрбум төгрөг буюу **92.4** хувь,
- Жонш **4.8** тэрбум төгрөг буюу **139.3** хувь,
- Бусад **11.7** тэрбум төгрөг буюу **47.8** хувь,

УТ-т төвлөрүүлсэн татвар, хураамж, ашигт малтмалаар

сая төгрөг

№	Үзүүлэлт	2017		2018		Өөрчлөлт			
		VI	I-VI	VI	I-VI	(4-2)=?, (4/2)=%		(5-3)=?, (5/3)=%	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Нийт дүн	123,172.2	729,508.9	154,036.3	1,005,826.8	30,864.1	25.1%	276,317.9	37.9%
1	Алт	4,403.5	15,157.1	7,279.6	28,079.2	2,876.1	65.3%	12,922.0	85.3%
2	Нүүрс	57,997.6	285,675.2	84,097.3	402,337.4	26,099.7	45.0%	116,662.2	40.8%
3	Цайр	2,246.1	28,876.9	3,361.8	46,811.3	1,115.7	49.7%	17,934.3	62.1%
4	Зэс	52,189.5	367,396.7	50,333.2	475,511.5	-1,856.3	-3.6%	108,114.8	29.4%
5	Төмөр	610.7	4,501.9	60.1	8,663.7	-550.6	-90.2%	4,161.9	92.4%
6	Жонш	1,187.6	3,476.1	1,914.6	8,317.5	726.9	61.2%	4,841.4	139.3%
7	Бусад	4,537.2	24,425.0	6,989.7	36,106.3	2,452.5	54.1%	11,681.3	47.8%

Тайлбар:¹ – Дахин их

УТ-г төвлөрүүлсэн татвар, хураамж, татварын төрлөөр

сая төгрөг

№	Үзүүлэлт	2017		2018		Өөрчлөлт			
		VI	I-VI	VI	I-VI	(4-2)=?, (4/2)=%	(4-3)=?, (4/3)=%		
	1	2	3	4		5	6	7	8
	Нийт дүн	123,172.2	729,508.9	154,036.3	1,005,826.8	30,864.1	25.1%	276,317.9	37.9%
1	Агаарын бохирдлын төлбөр	1,269.2	11,958.6	3,012.5	18,450.4	1,743.3	137.4%	6,491.8	54.3%
2	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	16,188.3	176,508.7	37,565.4	284,011.8	21,377.1	132.1%	107,503.1	60.9%
3	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	53,228.1	270,104.7	51,742.6	335,479.6	-1,485.5	-2.8%	65,375.0	24.2%
4	Газрын төлбөр	1,386.4	5,675.3	785.4	5,890.7	-601.0	-43.4%	215.4	3.8%
5	Дотоодын бараа, үйлчилгээний НӨАТ	1,736.6	13,148.8	2,492.1	17,195.4	755.5	43.5%	4,046.6	30.8%
6	Хувь хүний орлогын албан татвар /суутгагчийн/	10,231.5	51,459.1	11,067.7	55,111.6	836.2	8.2%	3,652.4	7.1%
7	Өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	24,599.2	135,782.6	33,231.6	212,148.3	8,632.4	35.1%	76,365.7	56.2%
8	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	3,671.4	10,453.4	5,403.6	13,612.8	1,732.2	47.2%	3,159.3	30.2%
9	Ус, рашаан ашигласны төлбөр	5,582.6	18,847.5	3,188.3	15,812.3	-2,394.3	-42.9%	-3,035.3	-16.1%
10	Бусад	5,279.1	35,570.3	5,547.1	48,114.0	268.1	5.1%	12,543.7	35.3%

Тайлбар: ¹ – Дахин их

II. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАР

II.1. Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар **23.4** сая тн нүүрс, **653.4** мян.тн зэсийн баяжмал, **6.9** тн алт, **2.5** мян.тн молибдений баяжмал, **1.5** сая тн төмрийн хүдрийн баяжмал, **32.5** мян.тн хайлуур жоншны баяжмал, **39.6** мян.тн цайрын баяжмал, **3.4** сая бар газрын тос, **7.2** мян.тн катодын зэс үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зэсийн баяжмал **5.8 (0.9%)** мян.тн, алт **271.1 (4.1%)** кг, төмрийн хүдрийн баяжмал **49.4 (3.4%)** мян.тн, хайлуур жоншны баяжмал **10.0 (44.4%)** мян.тн-оор тус тус өссөн байна.

Харин нүүрс **1.4 (5.7%)** сая тн, молибдены баяжмал **329.4 (11.4%)** тн, цайрын баяжмал **0.4 (1.0%)** мян.тн, газрын тос **361.0 (9.7%)** мян.бар, катодын зэс **315.4 (4.2%)** тн-оор тус тус буурсан байна.

№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	2017		2018		Өөрчлөлт			
			VI	I-VI	VI	I-VI	(5-3)=?, (5/3)=%		(6-4)=?, (6/4)=%	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр									
1.1	Нүүрс	мян.тн	4,275.3	24,837.2	4,295.1	23,429.1	19.8	0.5%	-1,408.1	-5.7%
1.2	Газрын тос	мян.бар	621.5	3,738.7	539.7	3,377.7	-81.8	-13.2%	-361.0	-9.7%
1.3	Зэсийн баяжмал, м/агуулгаараа	мян.тн	113.8	647.6	107.7	653.4	-6.1	-5.4%	5.8	0.9%
1.4	Молибдений баяжмал, м/агуулгаараа	тн	479.0	2,878.4	404.2	2,549.0	-74.8	-15.6%	-329.4	-11.4%
1.5	Алт	кг	2,021.9	6,666.1	2,177.9	6,937.2	156.0	7.7%	271.1	4.1%
1.6	Төмөр:									
	- Төмрийн хүдрийн олборлолт	мян.тн	1,499.9	3,099.8	457.3	2,579.8	-1,042.6	-69.5%	-520.0	-16.8%
	- Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	318.0	1,466.7	310.1	1,516.1	-7.9	-2.5%	49.4	3.4%
1.7	Хайлуур жонш:									
	- Хайлуур жоншны олборлолт	мян.тн	7.0	56.3	9.9	58.3	2.9	41.4%	2.0	3.6%
	- Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	6.3	22.5	9.9	32.5	3.6	57.1%	10.0	44.4%
1.8	Цайрын баяжмал	мян.тн	5.3	40.0	3.4	39.6	-1.9	-35.8%	-0.4	-1.0%
2	Боловсруулах аж үйлдвэр									
2.1	Катодын зэс, 99%	тн	1,254.7	7,496.3	1,148.9	7,180.9	-105.8	-8.4%	-315.4	-4.2%
2.2	Металл бэлдэц	тн	3,508.0	11,990.8	3,025.4	15,237.8	-482.6	-13.8%	3,247.0	27.1%
2.3	Металл цувимал	тн	3,372.4	8,961.5	3,784.3	16,577.5	411.9	12.2%	7,616.0	85.0%

Тайлбар: ¹ – Дахин их

II.2. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл

тэрбум төгрөг

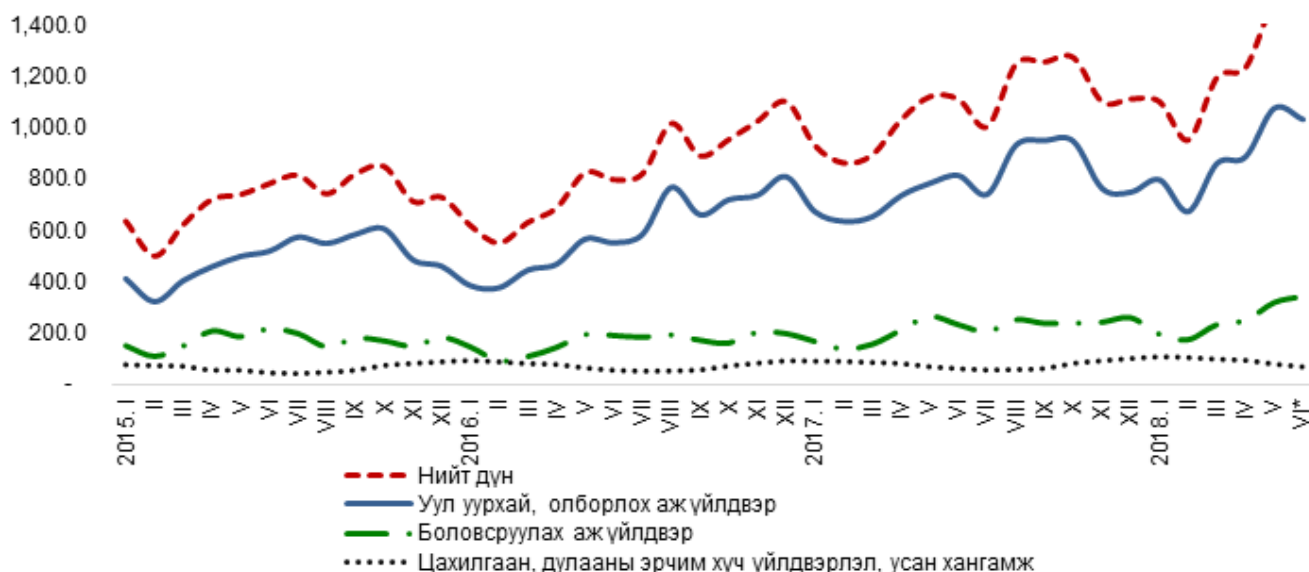
Салбар	2017		2018		Өөрчлөлт			
	VI	I-VI	VI	I-VI	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	1,110.0	5,950.2	1,450.2	7,411.8	340.2	30.6%	1,461.6	24.6%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	814.9	4,297.6	1,034.9	5,337.5	220.1	27.0%	1,039.9	24.2%
Нүүрс олборлолт	220.2	1,285.3	371.8	1,946.2	151.6	68.8%	661.0	51.4%
Газрын тос олборлолт	65.3	447.1	86.7	524.4	21.4	32.8%	77.2	17.3%
Металлын хүдэр олборлолт	518.4	2,513.0	559.1	2,800.1	40.6	7.8%	287.1	11.4%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	10.9	52.3	17.4	66.8	6.4	58.8%	14.5	27.8%
Боловсруулах аж үйлдвэр	234.3	1,180.3	347.3	1,529.3	113.0	48.2%	349.0	29.6%

Эх сурвалж: УСХ

Тайлбар: ¹ – Дахин их

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар **7.4** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.5 (24.6%)** их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеэс **1.0 (24.2%)** их наяд төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт **661.0 (51.4%)** тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт **287.1 (11.4%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд Уул уурхай, олборлох салбар **72.0%**-ийг эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөгөөр

II.3. Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн

тэрбум төгрөг

Салбар	2017		2018			Өөрчлөлт			
	VI	I-VI	VI	I-VI	Гад-дал	(4-2)=?, (4/2)=%	(5-3)=?, (5/3)=%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Нийт дүн	1,312.0	7,104.5	1,749.7	8,622.9	6,189.8	437.7	33.4%	1,518.4	21.4%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	863.6	4,882.7	1,179.0	6,004.5	5,228.4	315.5	36.5%	1,121.8	23.0%
Нүүрс олборлолт	312.3	1,669.5	358.2	2,084.9	1,955.0	46.0	14.7%	415.3	24.9%
Газрын тос олборлолт	66.2	444.2	87.1	514.2	514.2	20.9	31.6%	70.0	15.8%
Металлын хүдэр олборлолт	473.7	2,716.9	716.9	3,332.9	2,701.8	243.3	51.4%	616.0	22.7%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	11.4	52.1	16.8	72.6	57.4	5.3	46.7%	20.4	39.2%
Боловсруулах аж үйлдвэр	387.6	1,748.4	502.8	2,070.3	961.4	115.2	29.7%	321.9	18.4%

Эх сурвалж: УСХ

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн **8.6** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.5 (21.4%)** их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай, олборлох аж

Үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн **6.0** их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс **1.1 (23.0%)** их наяд төгрөгөөр, үүнээс нүүрс олборлолт **2.1** их наяд төгрөг хүрч өмнөх оны мөн үеэс **415.3 (24.9%)** тэрбум төгрөг, металлын хүдэр олборлолт **3.3** их наяд төгрөг хүрч өмнөх оны мөн үеэс **616.0 (22.7%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар **6.2** их наяд төгрөг буюу **71.8%**, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр **5.2** их наяд төгрөг буюу **60.6%**-ийг гадаад зах зээлд тус тус борлуулсан байна.

II.4. Гол нэрийн бүтээгдэхүүний үлдэгдэл

№	Бүтээгдэхүүний төрөл	Хэмжих нэгж	2015 I-VI	2016 I-VI	2017 I-VI	2018 I-VI	Өөрчлөлт			
							(6-4)=?, (6/4)=%	(6-5)=?, (6/5)=%	(6-4)=?, (6/4)=%	(6-5)=?, (6/5)=%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Нүүрс	мян.тн	6,332.2	5,727.1	5,244.3	6,499.3	772.2	13.5%	1,255.0	23.9%
2	Катодын зэс, 99%	тн	1,536.3	4,099.9	1,237.6	1,383.6	-2,716.3	-66.3%	146.0	11.8%

Эх сурвалж: ҮСХ

Тайлбар: ¹ – Дахин их

II.5. Аж үйлдвэрийн салбарт ажиллагчид, дэд салбараар

Бүтээгдэхүүний төрөл	2015 I-VI	2016 I-VI	2017 I-VI	2018 I-VI	Өөрчлөлт			
					(5-3)=?, (5/3)=%	(5-4)=?, (5/4)=%	(5-3)=?, (5/3)=%	(5-4)=?, (5/4)=%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нийт дүн	66,175	65,427	66,264	71,558	6,131	9.4%	5,294	8.0%
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	25,729	24,379	23,328	24,042	-337	-1.4%	714	3.1%
Нүүрс олборлолт	8,307	7,645	7,486	7,716	71	0.9%	230	3.1%
Газрын тос олборлолт	1,078	1,694	1,753	1,594	-100	-5.9%	-159	-9.1%
Металлын хүдэр олборлолт	14,475	12,837	12,304	12,987	150	1.2%	683	5.6%
Бусад ашигт малтмал олборлолт	1,869	2,203	1,785	1,745	-458	-20.8%	-40	-2.2%
Боловсруулах аж үйлдвэр	27,259	26,449	28,507	30,617	4,168	15.8%	2,110	7.4%
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	13,187	14,599	14,429	16,899	2,300	15.8%	2,470	17.1%

Эх сурвалж: ҮСХ

Ш. ГАДААД ХУДАЛДАА

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт **6,340.5** сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс **25.9** хувиар буюу **1,304.1** сая ам.доллараар өссөн байна. Экспорт импортоос давамгайлж экспорт, импортын зөрүү **822.2** сая ам.доллараар эерэг гарсан байна.

Ш.1. Экспорт

2018 оны эхний хагас жилийн байдлаар экспортод **3,581.4** сая ам.долларын бараа, түүхий эд гаргасан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс **475.6 (15.3%)** сая ам.доллараар өссөн байна. Үүнээс эрдэс баялгийн салбар экспортод **3,171.5** сая ам.доллар буюу **88.6** хувийг эзэлж байна.

Ш.2. Импорт

Импортоор нийт **2,759.1** сая ам.долларын бараа, түүхий эд оруулсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс **828.5** сая ам.доллар буюу **42.9** хувиар тус тус өссөн байна.

Эрдэс бүтээгдэхүүний экспорт

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017 I-VI		2018 I-VI		Өөрчлөлт	
			Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээнд	Хувь
1	Жонш	мян.тн/сая \$	142.6	34.4	196.0	64.3	53.4	37.4%
2	Төмрийн хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	2,740.0	162.0	3,373.2	156.1	633.2	23.1%
3	Зэсийн хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	732.9	764.7	733.7	1,014.0	0.9	0.1%
4	Хар тугалганы хүдэр, баяжмал	тн/сая \$	7,490.7	19.5	10,214.7	26.4	2,723.9	36.4%
5	Цайрын хүдэр, баяжмал	мян.тн/сая \$	57.7	86.4	61.6	108.0	3.9	6.7%
6	Гянтболдын хүдэр, баяжмал	тн/сая \$	178.8	1.5	198.3	2.2	19.5	10.9%
7	Молибдены хүдэр, баяжмал	тн/сая \$	2,974.3	16.5	2,812.1	22.5	-162.3	-5.5%
8	Чулуун нүүрс	сая тн/сая \$	19.0	1,277.8	18.0	1,404.8	-0.9	-4.9%
9	Боловсруулаагүй нефть	мян.бар/сая \$	3,719.7	182.1	3,299.0	212.4	-420.7	-11.3%
10	Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	тн/сая \$	4.5	180.3	3.4	144.5	-1.0	-23.2%

Эх сурвалж: ГЕГ

Тайлбар: ¹ – Дахин их

